

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

المنطق

دلالت

جلسه 12

استاد فرخی

بحث دلالت

تعریف دلالت : دلالت این است که شی به گونه ی باشد که هنگام علم به وجود آن؛ ذهن به وجود شی دیگری منتقل شود.

اقسام دلالت

۱- دلالت عقلی: این نوع دلالت در جایی است که میان وجود خارجی دال و مدلول ملازمه ی ذاتی برقرار با باشد. مانند: اثر و مؤثر و مثل دلالت دود بر آتش

۲- دلالت طبیعی: این نوع دلالت در جایی است که میان دو شی یک ملازمه طبیعی است ، یعنی ملازمه ای که طبع انسان آن را اقتضاء دارد . این نوع ملازمه عام و همیشگی نیست. بلکه گاهی هم تخلف می کند. و نیز در اثر گوناگونی طبایع مردم مختلف می گردد. مانند صدای آخ بر وارد شدن درد بر صاحب صدا

۳- دلالت وضعی: این نوع در جایی است که منشاء ملازمه ی میان دو شی ، وضع و قرار داد است. مانند: دلالت خطوط بر الفاظ و دلالت الفاظ بر معانی
دلالت وضعی بر دو قسم است:

الف) دلالت لفظی، اگر دال لفظ باشد.
ب) دلالت غیر لفظی، اگر دال غیر لفظ باشد.